

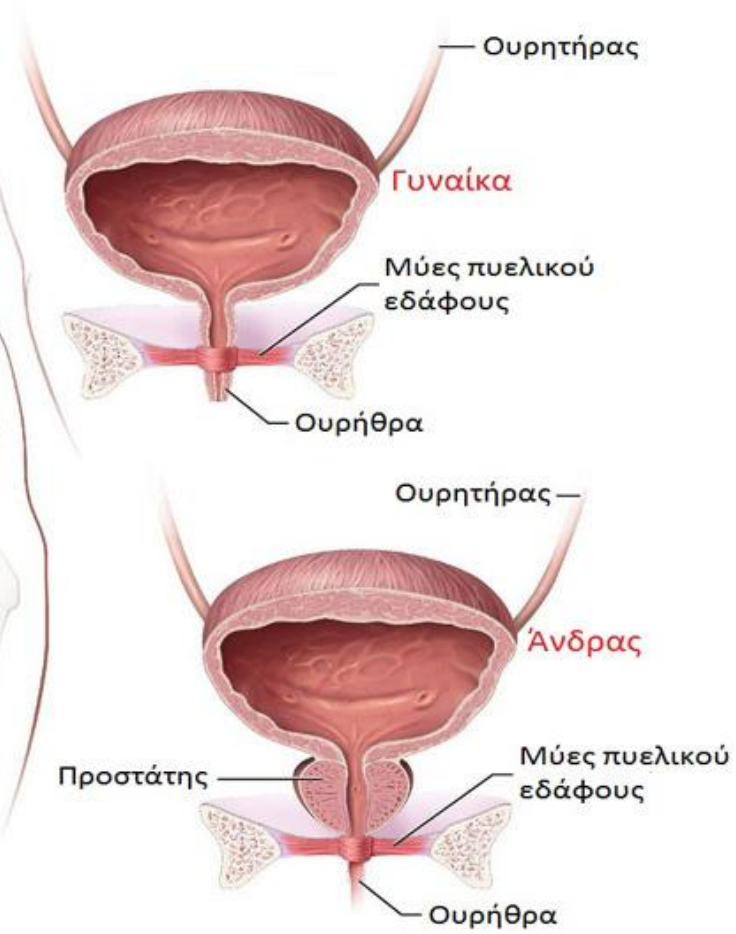
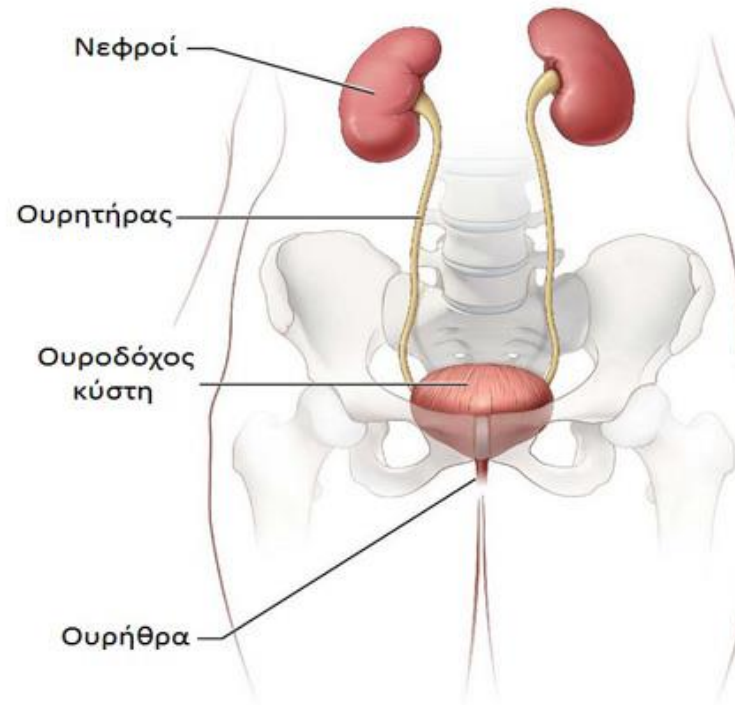
Ουροποιητικό σύστημα

Βασιλική Βαρτελά, MD, PhD
Καρδιολόγος, ΩΚΚ

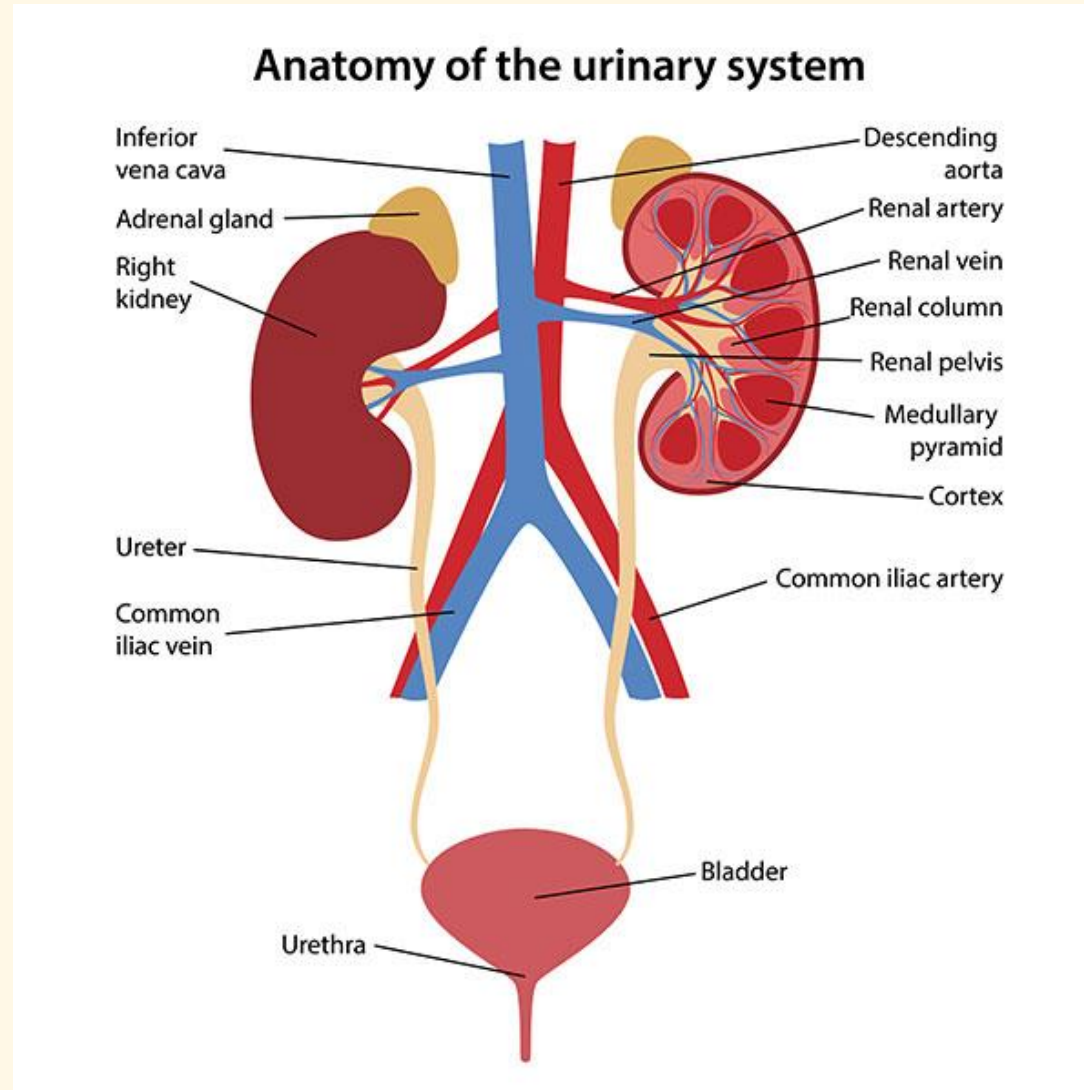
Α' Εξάμηνο
Τμήμα Μαιευτικής
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

13/12/2024

Ουροποιητικό σύστημα

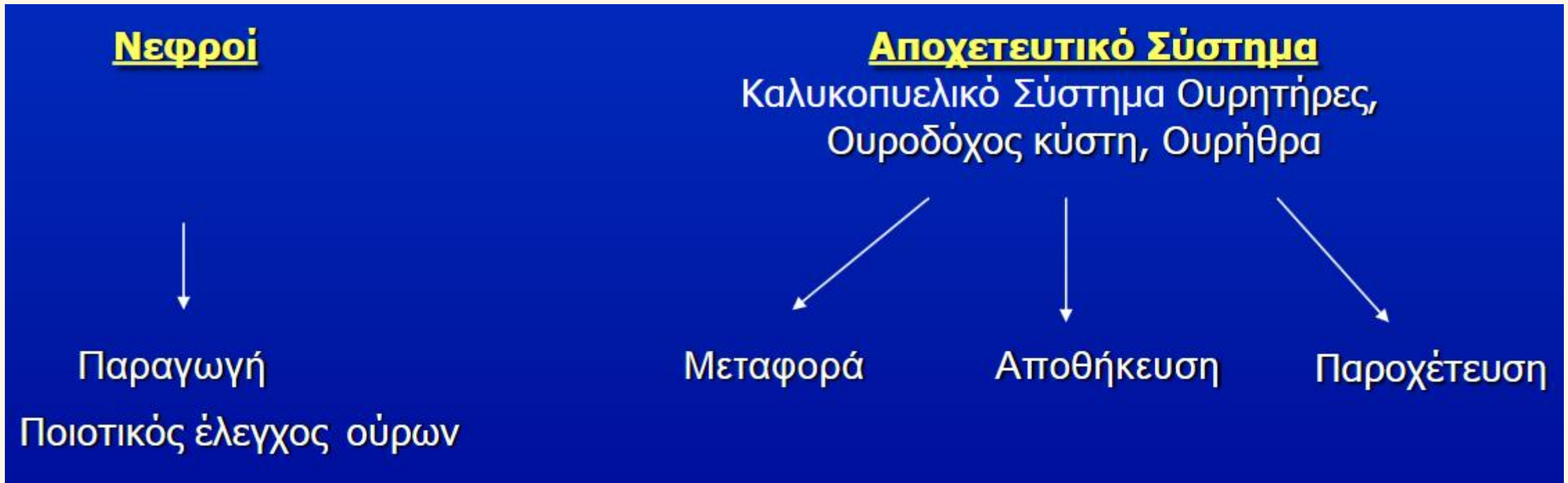

Ουροποιητικό σύστημα

Ουροποιητικό σύστημα

- Εκκριτική και αποχετευτική μοίρα

Φυσιολογικός ρόλος των νεφρών

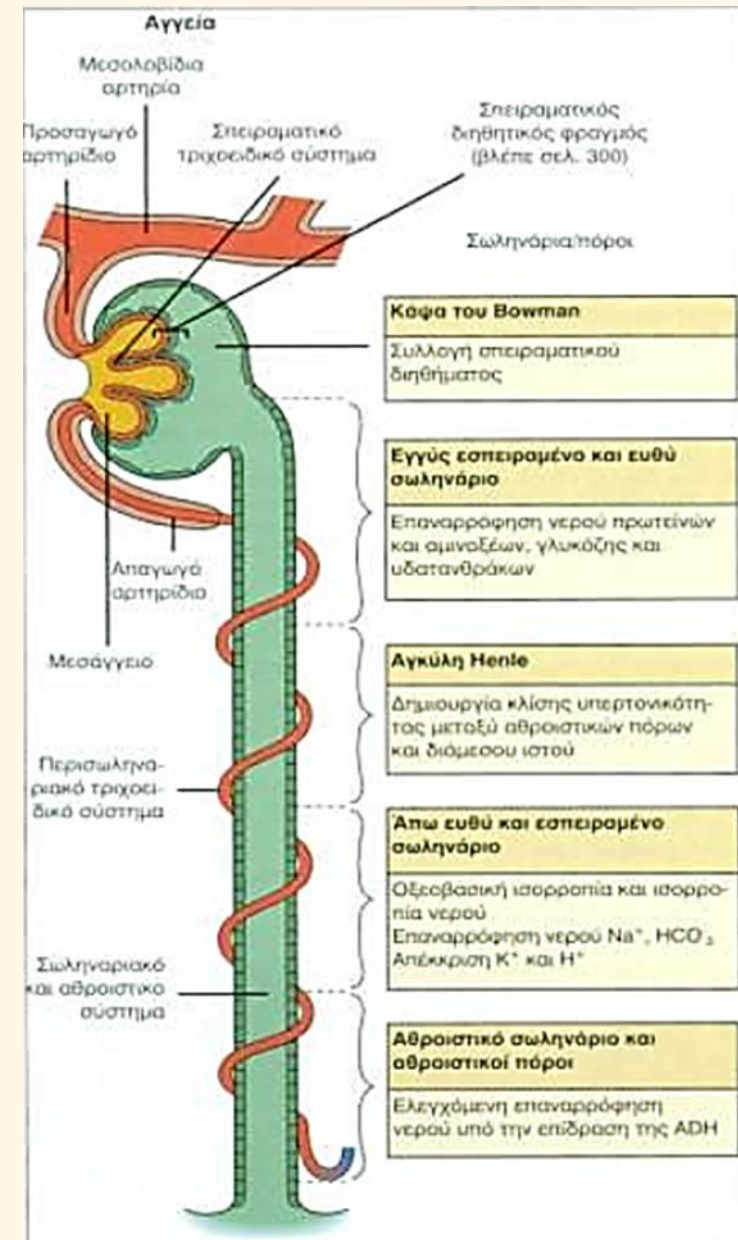
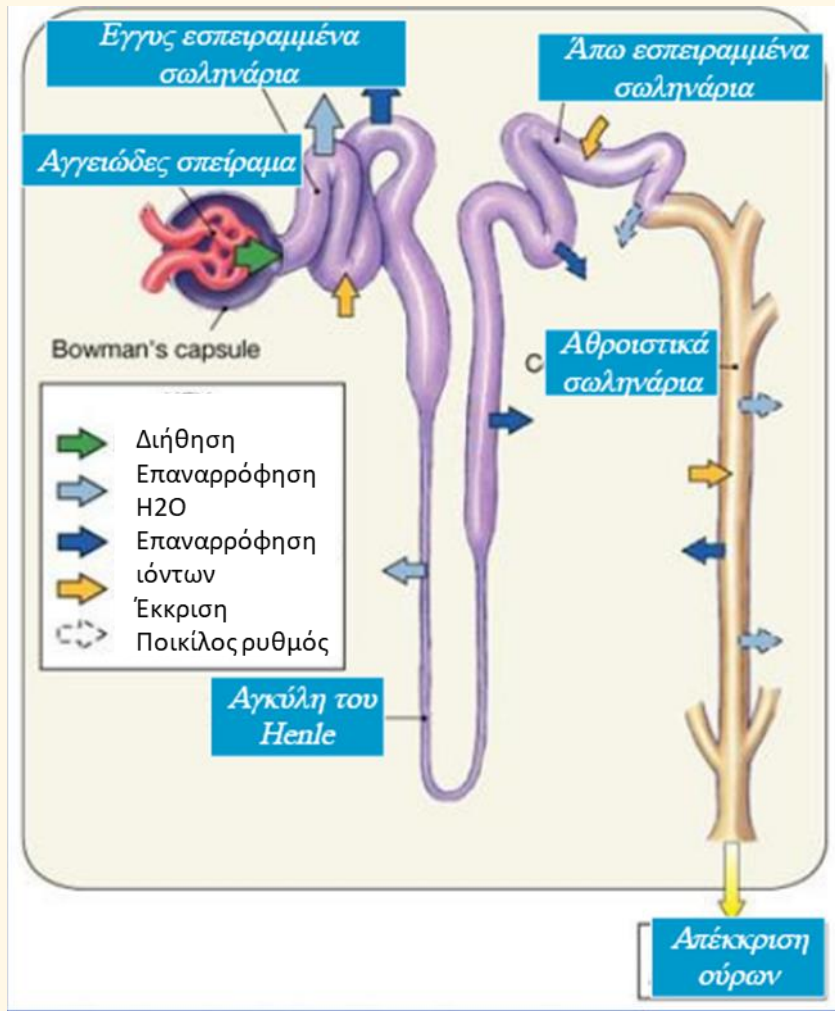
- **Απέκκριση άχρηστων** προϊόντων μεταβολισμού καθώς και ξένων ουσιών
- Διατήρηση της **ισορροπίας των υγρών** του σώματος (αυξάνοντας ή ελαττώνοντας την απέκκριση νερού) και διατήρηση του pH και της ωσμωτικής πίεσης σε φυσιολογικά όρια (οξεοβασική ισορροπία)
- Διατήρηση της **ισορροπίας ηλεκτρολυτών** στα υγρά του σώματος
- **Εξοικονόμηση βασικών** ουσιών για τον οργανισμό (γλυκόζη, ιόντα, κ.α.) και απέκκριση της περίσσειας αυτών
- **Παραγωγή ουσιών** (ερυθροποιητίνη, ρενίνη)

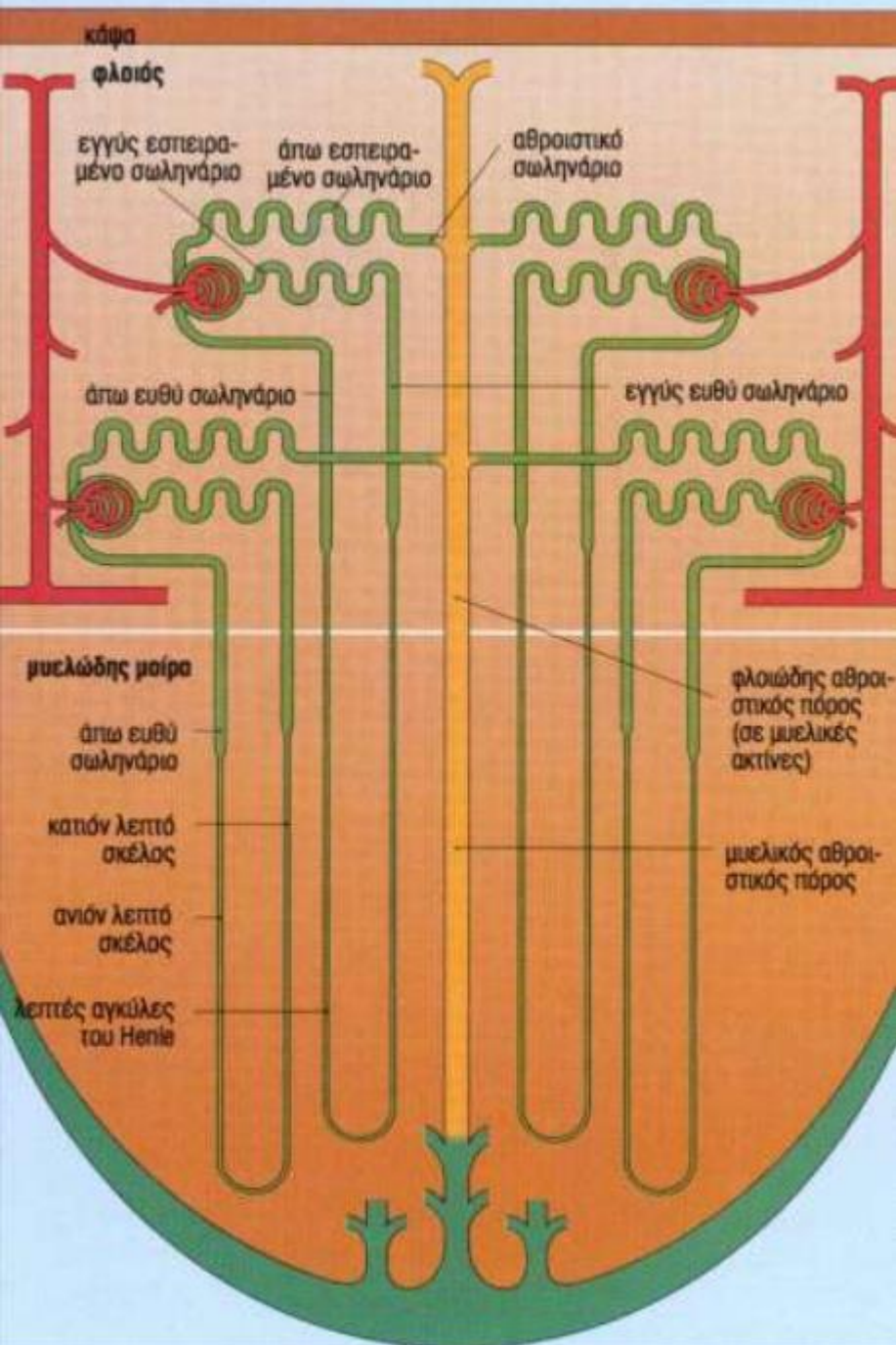

Βασικές λειτουργίες των νεφρών

- **Σπειραματική διήθηση**: φιλτράρισμα του αίματος, **πρόουρο**
- **Επαναρρόφηση**: απορρόφηση χρήσιμων στοιχείων από το αίμα
- **Έκκριση**: έκκριση ουσιών από το αίμα στα σωληνάκια, προκειμένου να απεκκριθούν από τον οργανισμό.

Σχηματισμός του ούρου

Νεφρώνας : η λειτουργική μονάδα του νεφρού

Αγγειώδες σπείραμα → πρώτ. τριχοειδικό → α' διήθηση σύστημα

Σωληναριακό σύστημα → δεύτερ. τριχοειδικό σύστημα

- ρύθμιση-συγκέντρωση χημικό περιεχόμενο αίματος
- συγκέντρωση-περιεχόμενο ούρων

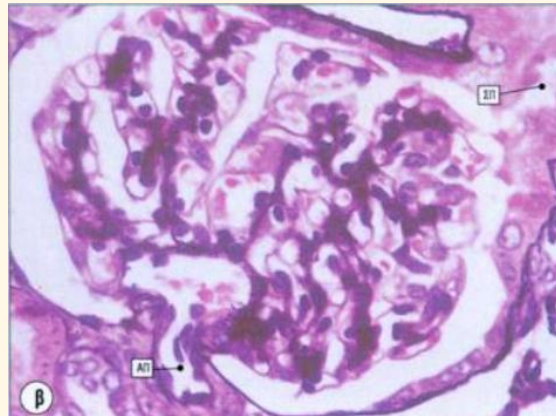
- Μυελική ακτίνα → μεταξύ δύο μεσολοβιδίων αρτηριών
Κεντρικός άξονας

Κύριος αθροιστικός πόρος

- Νεφρικό λόβιο → μυελική ακτίνα-παρακείμενοι νεφρώνες

Νεφρικό Σωμάτιο

Παρασπειραματική συσκευή

Διατήρηση πίεσης + όγκου αίματος

Αποτελείται από:

- Πυκνή κηλίδα (macula densa)

→ άπω εσπειραμένο

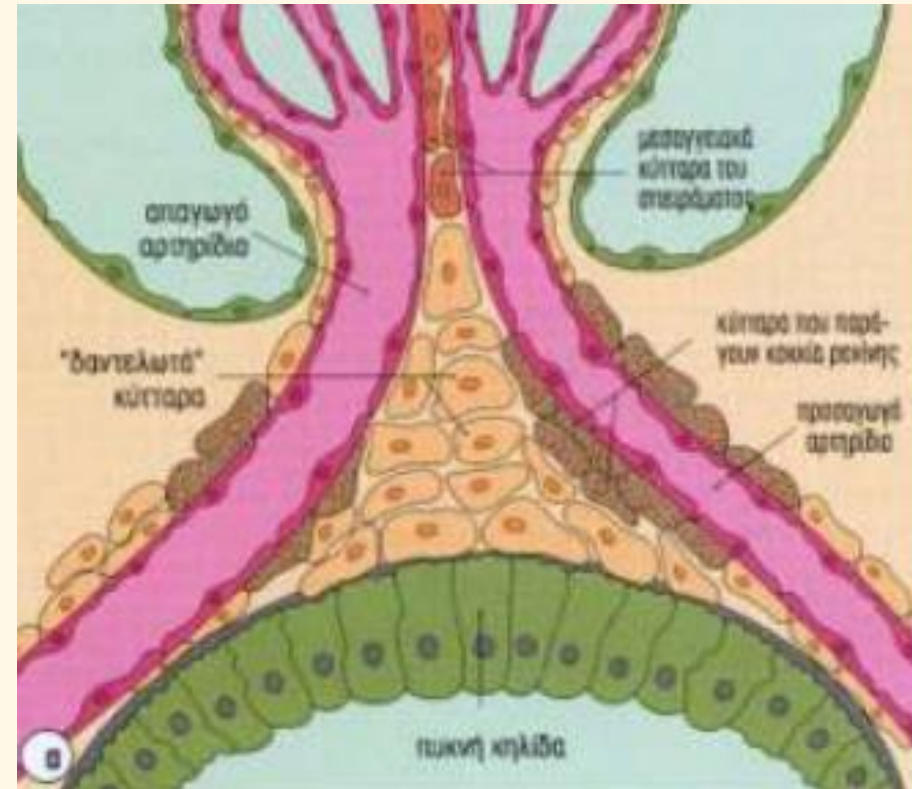
- Ρενινοπαραγωγά κύτταρα →

τοίχωμα προσαγωγού

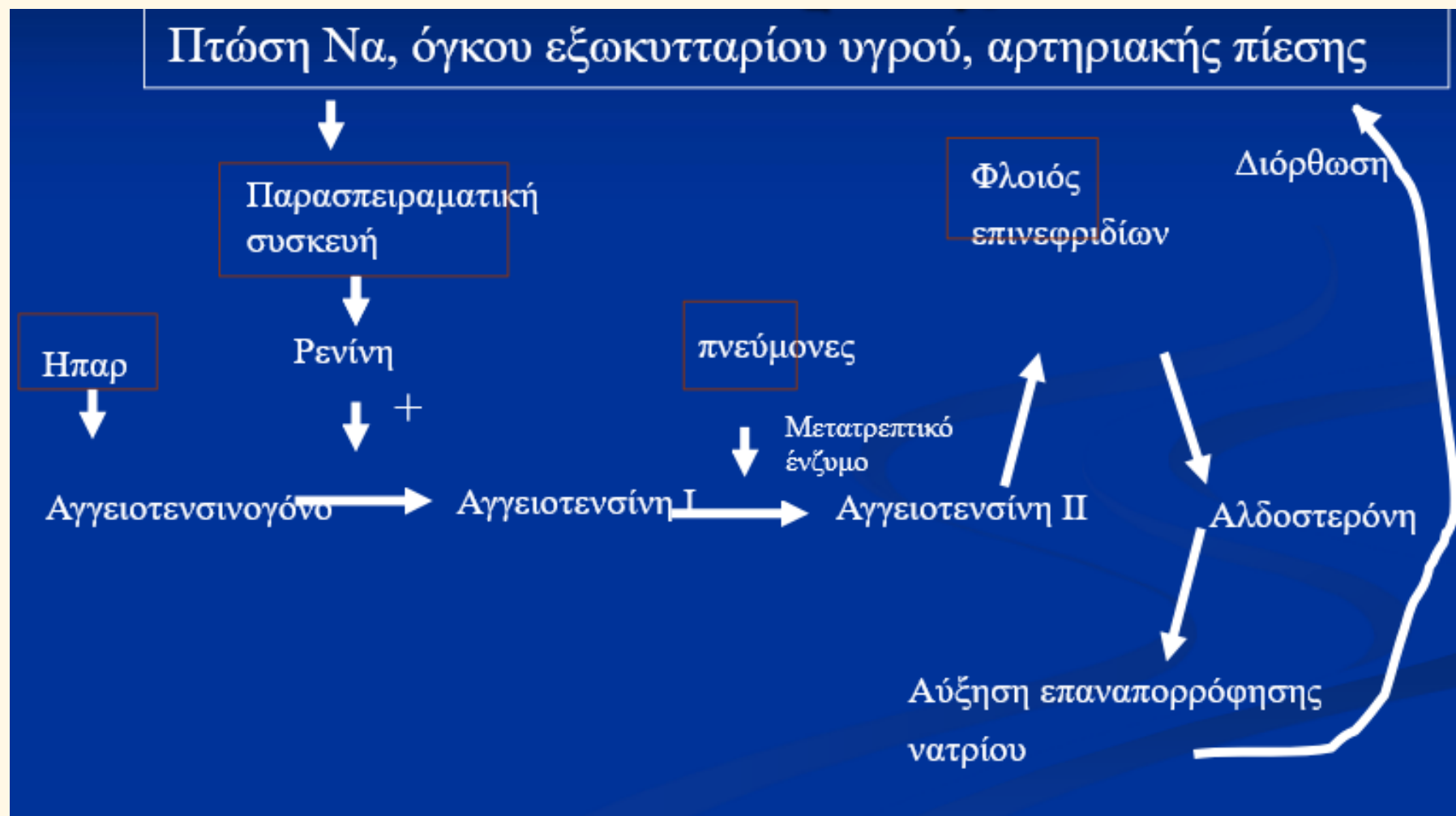
+ απαγωγού αρτηριδίου στον

αγγειακό πόλο

- Δαντελωτά (Iacis) κύτταρα

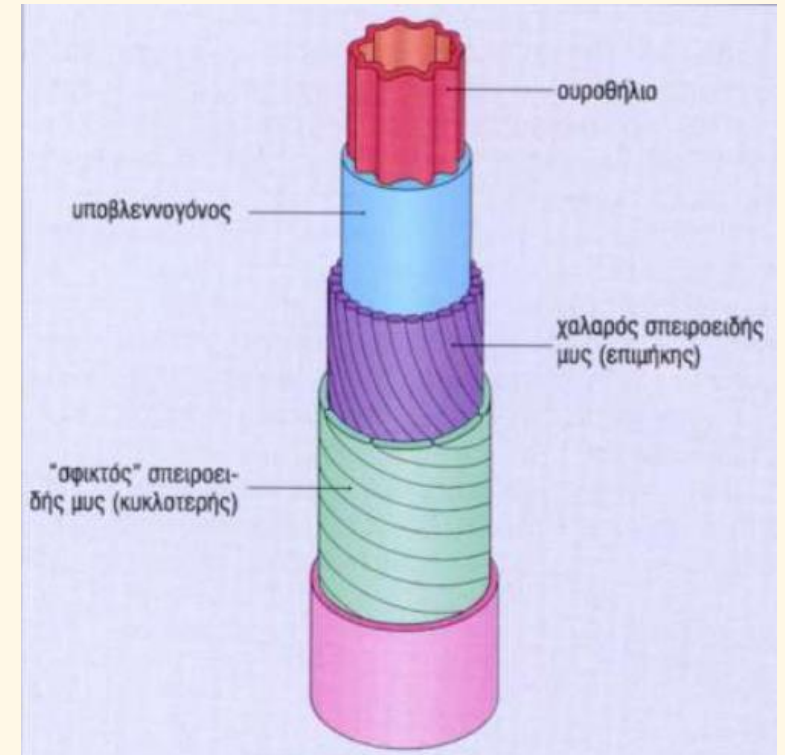
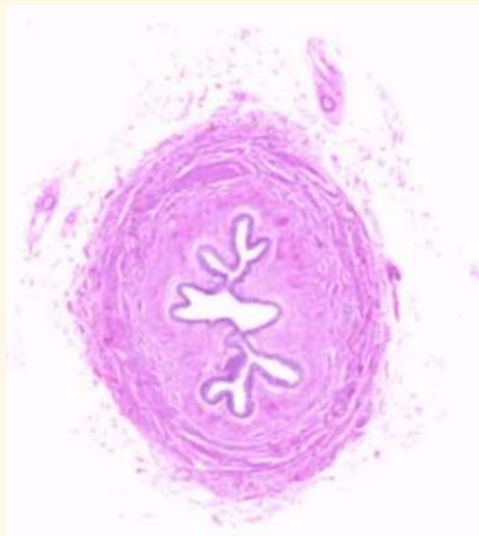

Σύστημα ρενίνης-αγγειοτενσίνης-αλδοστερόνης

Αποχετευτική Μοίρα του Ουροποιητικού Συστήματος

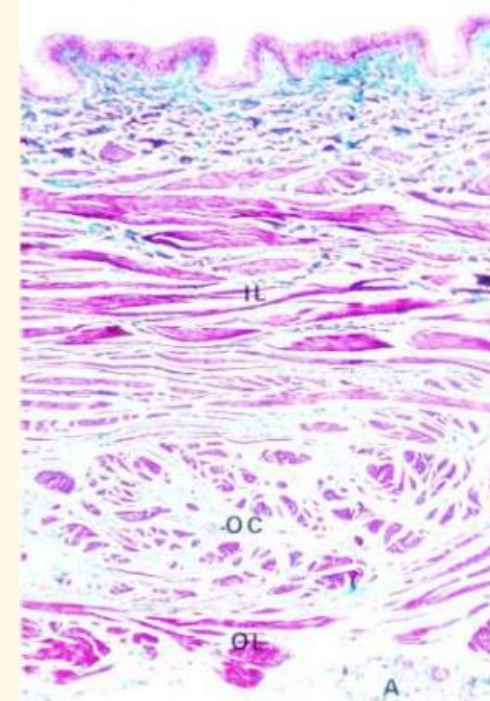
- Τοίχωμα του ουρητήρα

Ουροθήλιο,
χόριο (βλεννογόνια μυϊκή στοιβάδα),
μυϊκός χιτώνας

Δομικά στοιχεία ουροδόχου κύστεως και ουρήθρας

- 1. Ουροθήλιο
- 2. Χόριο (συνδετικό στρώμα)
- 3. Μυϊκός ιστός
λείος και γραμμωτός (ουρήθρα)
- 4. Αγγεία
- 5. Νεύρα

Ουρήθρα

Γυναικεία
Μήκος 5 cm

Ανδρική
Μήκος 20-25 cm

↙   ↓   ↘

Προστατική   Μεμβρανώδης   Πείκη

Με τα ούρα αποβάλλονται διάφορα ιόντα και άχρηστα προϊόντα του μεταβολισμού:

- η Ουρία
- η Κρεατινίνη
- το Ουρικό οξύ
- τα Ουρικά άλατα

Η παραγωγή των ούρων πραγματοποιείται:

1. Με την διήθηση του πλάσματος από την σπειραματική μεμβράνη στα ουροφόρα σωληνάρια
2. Με την επαναρρόφιση νερού και ηλεκτρολυτών από τα ουροφόρα σωληνάρια προς το αίμα.

Τα ούρα

- Αποτελούνται κυρίως από νερό, που περιέχει οργανικές ουσίες και ανόργανα άλατα

Είναι περίπου 1,5 lt για τον άνδρα και 1,2 lt για τη γυναίκα το 24ωρο.

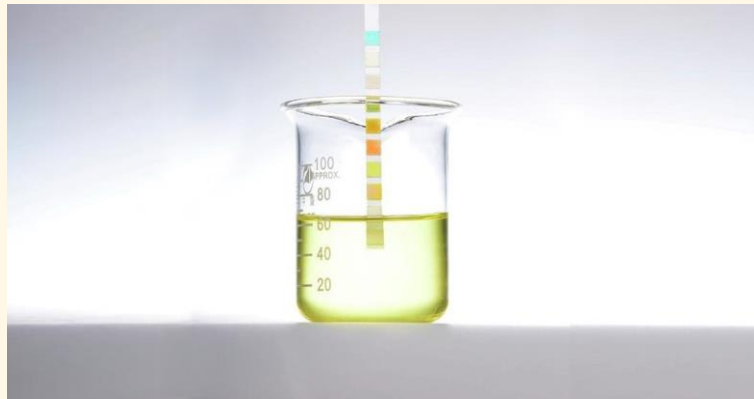
- Η ποσότητα των ούρων μπορεί να ποικίλλει (+/-400 ml/24ωρο) αναλόγως της ποσότητας των προσλαμβανόμενων υγρών.

Αυτό γίνεται με την μεταβολή της ποσότητας της αντιδιουρητικής ορμόνης (ADH) που εκκρίνει ο οργανισμός από τον οπίσθιο λοβό της υπόφυσης.

- Όταν τα ούρα είναι λιγότερα από 500 ml ή μισό λίτρο την ημέρα, τότε μιλάμε για **ολιγουρία**. Συχνά ολιγουρία παρατηρείται σε αφυδάτωση λόγω ελαττωμένης πρόσληψης νερού, διαρροιών ή εμέτων.
- Όταν τα ούρα είναι λιγότερα από 100 ml το 24ωρο, τότε μιλάμε για **ανουρία** που είναι μια σοβαρή κατάσταση. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε διάφορες προνεφρικές, νεφρικές ή μετανεφρικές αιτίες, για παράδειγμα η οξεία νεφρική βλάβη, η σοβαρή αφυδάτωση ή η παρουσία λίθων (πετρών) που προκαλούν απόφραξη στους νεφρούς.
- **Πολυουρία** είναι η κατάσταση στην οποία παράγονται πάνω από 2 λίτρα την ημέρα. Καταστάσεις που προκαλούν αυξημένη διούρηση είναι ο σακχαρώδης διαβήτης (σάκχαρο), η λήψη διουρητικών φαρμάκων όπως η φουροσεμίδη (Lasix) και ο άποιος διαβήτης.

- Το ειδικό βάρος των ούρων είναι 1.015 – 1.020.
- Φυσιολογικά το ειδικό βάρος ελαττώνεται στην πολυουρία και αυξάνεται στην ολιγουρία.
- Τα ούρα της νύχτας είναι πυκνότερα και πιο σκούρα από τα ούρα της ημέρας (παράγονται λιγότερα ούρα και άρα πιο συμπυκνωμένα).

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΥΡΩΝ

Τα ούρα είναι ένα διάλυμα που αποτελούνται από:

➤ Νερό

➤ Οργανικά συστατικά

- Ουρία
- Κρεατινίνη
- Ουρικό οξύ
- Ιππουρικό οξύ και μικρές ποσότητες από
- Λεύκωμα, αμινοξέα, οξαλικό οξύ, γαλακτικό οξύ, ουροχολίνη (κίτρινο χρώμα ούρων)

➤ Ανόργανα συστατικά

- νάτριο
- χλώριο
- κάλιο
- μαγνήσιο
- αμμώνιο
- ανθρακικά ιόντα
- φωσφορικά ιόντα και
- θειικά ιόντα

Γενική ούρων

- δείγμα από τα **πρώτα πρωινά ούρα**
- είναι πυκνότερα
- είναι πιο όξινα (διατήρηση έμμορφων στοιχείων)
- έχουν μεγαλύτερο E.B. (έλεγχος συμπυκνωτικής ικανότητας)
- **Ταινία εξέτασης ούρων**
- Η ταινία εξέτασης ούρων είναι ένα βασικό διαγνωστικό εργαλείο που χρησιμοποιείται στη γενική εξέταση ούρων για τον προσδιορισμό παθολογικών αλλαγών σύστασης στα ούρα. Η ταινία εξέτασης έχει στην επιφάνεια της κατάλληλα αντιδραστήρια που αντιδρούν και αλλάζουν χρώμα όταν υπάρχουν ανιχνεύσιμες αλλαγές σύστασης. Με αυτή τη διαδικασία εξέτασης προσδιορίζονται πρώιμα συμπτώματα από τις ακόλουθες παθήσεις:
- ασθένειες των νεφρών και του ουροποιητικού συστήματος (π.χ. [νεφρική ανεπάρκεια](#), [ουρολοιμώξεις](#))
- διαταραχές του μεταβολισμού (π.χ. σακχαρώδης διαβήτης)
- ασθένειες του ήπατος και αιμολυτικές διαταραχές (π.χ. αιμολυτικός, αποφρακτικός ίκτερος)

Γενική εξέταση ούρων

Τα 3 τμήματα της γενικής εξέτασης ούρων:

1. Φυσικοί χαρακτήρες

Χροιά
Όψη
Οσμή
Ίζημα
Ειδικό βάρος
Αντίδραση

- Η χροιά, η όψη και άλλα φυσικά χαρακτηριστικά των ούρων, καθώς και ουσίες που διαλύονται μέσα τους παρέχουν ενδείξεις για πλήθος προβλημάτων, όπως:
- λοιμώξεις
- κληρονομικά νοσήματα
- διαταραχές των νεφρών
- κακοήθειες
- χρήση ουσιών
- έκθεση σε τοξίνες
- ανεπαρκή ή υπερβολική πρόσληψη υγρών

2. Χημικοί χαρακτήρες

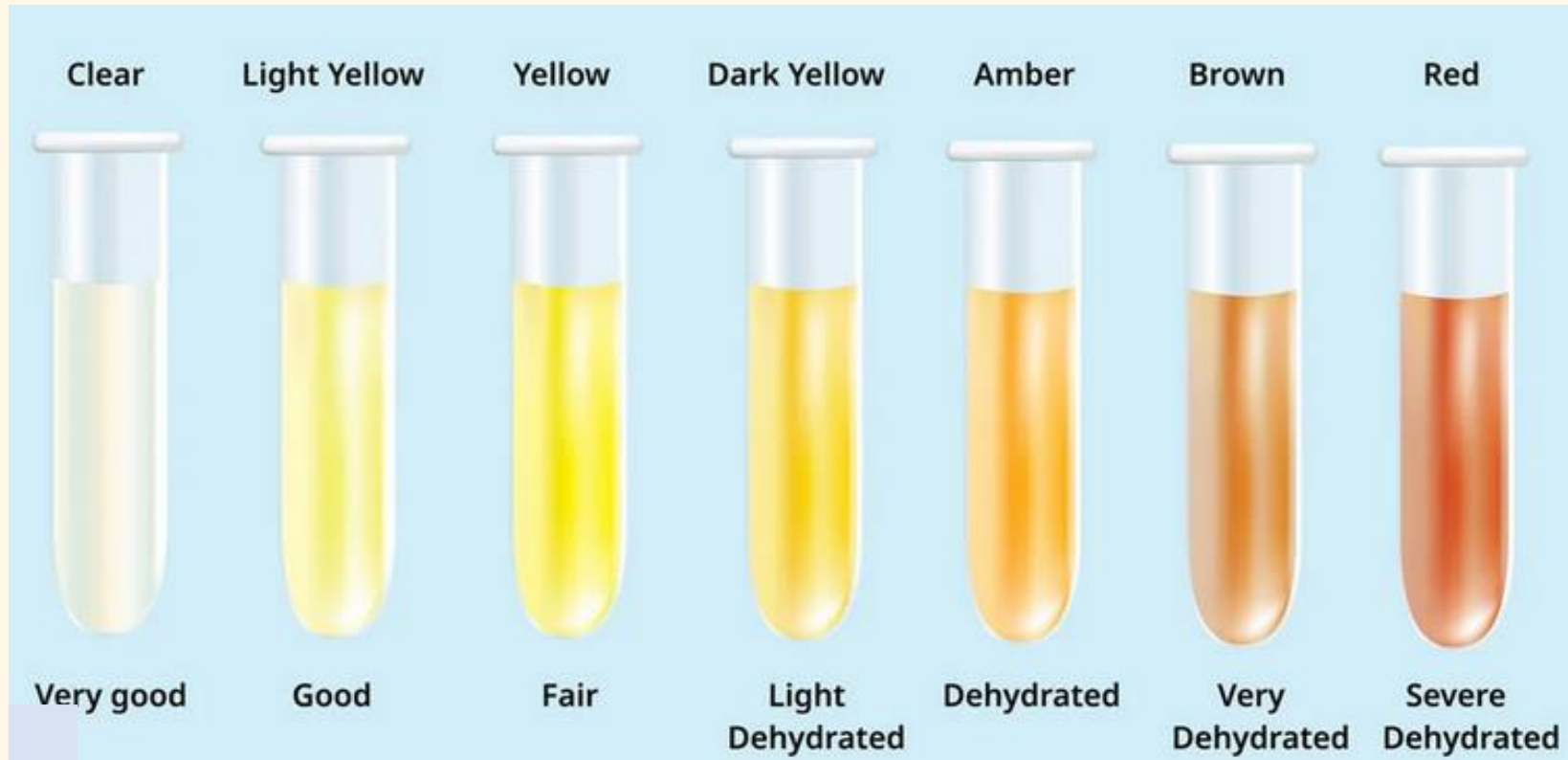
Χολερυθρίνη
Ουροχολινογόνο
Νιτρώδη
Λευκοκυτταρική εστεράση
Αίμα (ερυθρά, αιμοσφαιρίνη, μυοσφαιρίνη)
Πρωτεΐνη
Γλυκόζη
Κετόνες

3. Μικροσκοπικοί χαρακτήρες

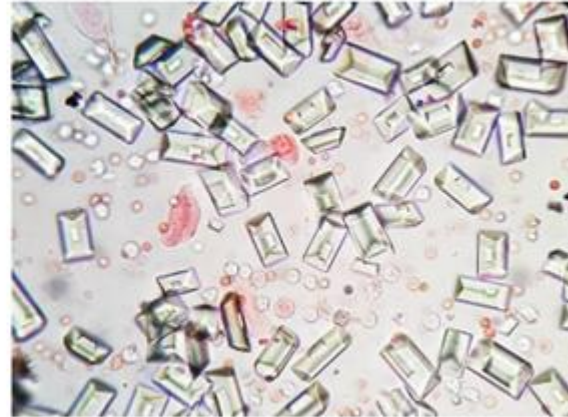
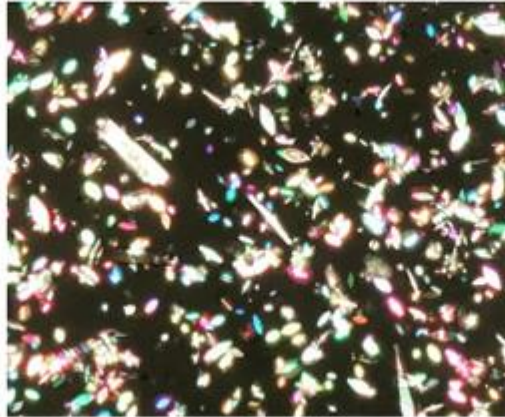
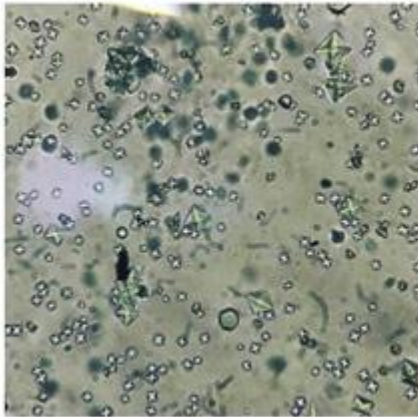
Επιθηλιακά κύτταρα
Πυοσφαίρια (1-3 πυοσφαίρια κατά οπτικό πεδίο)
Ερυθρά (αιματουρία)
Μικροοργανισμοί (ενδεικτικό ουρολοίμωξης)
Κύλινδροι (μετά από άσκηση, παρουσία νεφρικής νόσου-σπειραματοπάθειας ή αγγειίτιδας)
Κρύσταλλοι (μπορεί να υπάρχουν και φυσιολογικά)
Άλατα
Βλέννη
Σταγονίδια λίπους

Χρώμα των ούρων

- Το είδος των κρυστάλλων που παρατηρούνται κατά τη μικροσκοπική εξέταση των ούρων, εξαρτάται από το pH των ούρων. Διαφορετικοί κρύσταλλοι εμφανίζονται σε όξινα ($\text{pH} < 7$) και αλκαλικά ούρα ($\text{pH} > 7$). (κρύσταλλοι ουρικού οξέος, ασβεστίου, αμινοξέων, φωσφορικού μαγνησίου, κ.α.)

Σας ευχαριστώ

Οι επιστημονικές πληροφορίες από το διαδίκτυο που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι μόνο για εκπαιδευτικούς λόγους.